

MUDr. Renata Slaná

OPOŽDĚNÍ PSYCHOMOTORICKÉHO VÝVOJE

PM RETARDACE – NESOULAD
VÝVOJE DÍTĚTE S NORMÁLNÍMI
VÝVOJOVÝMI MILNÍKY
OSTATNÍCH DĚTÍ

PMV

- Porod [stabilizace vegetativních fcí, glykemie, hladiny glukokortikoidů]
- Neonatální období- do konce 1. měsíce
- Kojenecké období – do konce 1. roku
- Batole – do 3 let
- Předškolní dítě do 6 let
- Myelinizace kortikospinálních nervových drah do 18 ti měsíců
- mozečkové dráhy až 5-6. rok, asociační dráhy prefrontální až později , asociační dráhy F a T až do 32 let

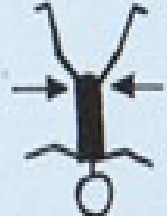

PMV - MOTORICKÝ VÝVOJ

- Holokinetické období – do 2 měs. věku
nekoordinované, trhavé pohyby, fyziologická hypertonie
- Monokinetické období- 2.-5.měsíc věku
izolovaný pohyb KK, tonus hypertonický-hypotonie
- Dromokinetické období- 5.-12.měs. věku
pohyb má jasný směr, chybí koordinace, hypotonie odeznívá
- Kratikinetické období – po 12. měs. věku
vzpřímený stoj a chůze, mizí hypotonie

VÝVOJOVÉ VYŠETŘENÍ DÍTĚTE

Poloha	1 měsíc	2 měsíce	3 měsíce	4 měsíce	5 měsíců	6 měsíců	7 měsíců	8 měsíců	9 měsíců	10 měsíců	11 měsíců	12 měsíců
I - na zádech	 reflexní úchopy	úsměv	 brouká	obrací se za zvukem	sahá po hračce		hraje si s nohama vyslovuje slabiky	opakuje slabiky	zdvojuje slabiky		jedno smysluplné slovo	
II - posazování (trakční test)						 posazeno sedí bez opory			samo se posadí	na výzvu provede pohyb (paci-paci, pá-pá, tik-tak ap.)	shazuje hračky; podá, ev. ukáže, asi pět známých předmětů	
III - na břiše						 převrátí se na bříško	 dělá „letadlo“ (pivotuje)	 udrží se v trakaři	 leze po čtyřech		 vyleze na schod	
IVa - závěs pod bříškem (Landau)	 hlava: lehce skloněna trup: lehká flexe HK a DK: volná flexe	 šije: sym. extenze až k ramenům trup: sym. extenze až po střední Th HK a DK: volná flexe	 šije: sym. extenze trup: v 6. měs. sym. extenze až k Th-L přechodu DK: v kyčli pravouhlá flexe s lehkou obdukcí	od 7. měsíce se rozvíjí volná extenze DK								
IVb - závěs v bočné poloze (Vojta)											 svrchní HK a DK: volná extenze a abdukce	
IVc - závěs v podpaží						 DK: aktivně přitahovány k břichu					 DK: volná ext. s lehkou abdukcí v kyčli	
IVd - závěs dle Collisové horizontální	 volná HK: objímací fáze jako u Moroa DK: volná flexe	volná HK i DK: volná flexe			 pronace volného předloktí, vzpor ruky, DK zůstává ve volné flexi					 opěrná funkce nohy i ruky o zevní okraj		

VÝVOJOVÉ VYŠETŘENÍ DÍTĚTE

IVe - závěs dle Collisové vertikální	 <p>volná DK: flexe v kyčli, koleně, dorzální flexe nohy</p>				 <p>volná DK: flexe v kyčli, volná extenze v koleně</p>							
IVf - závěs dle Peipera-Isberta	 <p>HK: objímací fáze jako u Moro, flexe pánve, extenze šíje</p>	 <p>HK: upažené ruce: otevřené pánve: flexe</p>		 <p>HK: poloviční vzpažení ruce: otevřené šíje a trup: sym. extenze až k Th-L přechodu, flexe pánve povolí</p>	 <p>vzpažení HK s otevřenými rukama, sym. extenze šíje a trupu až k LS přechodu</p>	 <p>od 12. měs.</p>						
V - vertikalizace	 <p>reflexní stoj</p>		 <p>neudrží váhu těla</p>	 <p>udrží váhu těla</p>				 <p>postaví se samo u nábytku</p>	<p>chodí kolem nábytku úkroky</p>			
VI - úlekové reakce	Moro I, II ±	Moro ±	Moro ±	Moro ∅								

VÝVOJOVÁ DATA - KOJENEC

Vývoj uchopování předmětu	<ul style="list-style-type: none"> ulnární dlaňový úchop radiální dlaňový úchop prstový úchop radiální nůžkový úchop spodní klíšťkový úchop vrchní klíšťkový úchop 	<ul style="list-style-type: none"> 1.-6. měsíc 6.-7. měsíc 8. měsíc 8. měsíc 9.-10. měsíc 11. měsíc
Vývoj řeči	<ul style="list-style-type: none"> jednotlivé samohlásky brouká (a-a-a, e-e-e) jednotlivé slabiky (ba, da) zdvojování slabik napodobuje zvuky 1 slovo s významem 2 slova s významem 	<ul style="list-style-type: none"> od 2. měsíce od 3. měsíce po 6. měsíci 8.-9. měsíc od 8. měsíce od 9. měsíce od 12. měsíce
Porozumění řeči	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na hlas matky reaguje na zavolání jménem, na ne-ne dělá paci-paci apod. na výzvu podá předmět na výzvu, ale nepustí podá předmět na výzvu a pustí z ruky vyhledá očima několik věcí podle názvu 	<ul style="list-style-type: none"> od 2.-3. týdne od 8. měsíce od 9. měsíce od 10.-11. měsíce od 12. měsíce od 12. měsíce
Sociální projevy	<ul style="list-style-type: none"> necílený úsměv cílený úsměv odliší matku od ostatních osob rozezná cizí osoby jí zčásti tuhou stravu drží láhev pije z hrnku s malou dopomocí 	<ul style="list-style-type: none"> od 1.-2. týdne od 2.-3. týdne od 3. měsíce od 6. měsíce po 6. měsíci od 8. měsíce od 10. měsíce

Pohybové schopnosti		
<ul style="list-style-type: none"> samostatná chůze jde do schodů vedeno za jednu ruku do schodů i ze schodů samostatně kopne do míče bez předvedení chůze po špičkách (po předvedení) skáče snožmo pokusy o stoj na jedné noze 		<ul style="list-style-type: none"> do 15 měsíců 18 měsíců 2 roky 2 roky 2,5 roku 2,5 roku 3 roky
Manuální zručnost		
Kostky	<ul style="list-style-type: none"> staví věž ze 2 kostek (po předvedení) staví věž ze 3-4 kostek staví věž ze 6-7 kostek staví vlak bez komínu staví vlak s komínem staví most po předvedení 	<ul style="list-style-type: none"> 15 měsíců 18 měsíců 2 roky 2 roky 2,5 roku 3 roky
Kreslení	<ul style="list-style-type: none"> tluče tužkou o papír čmárá spontánně po papíře napodobí kresbu čáry napodobí kresbu vertikální a kruhové čáry napodobí kresbu horizontální čáry kreslí kruh podle předlohy kreslí křížek podle předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> 12 měsíců 18 měsíců 18 měsíců 2 roky 2,5 roku 3 roky 3 roky
Řeč	<ul style="list-style-type: none"> první slovo s významem dvě slova spojuje dvě slova 200-300 slov tvoří tříslovné věty užívá osobní zájmena užívá minulý čas a množné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> kolem 9. měsíce 12. měsíc před 2. rokem 2 roky 2 roky 2 roky 2,5 roku
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> vyplní dva jednoduché slovní rozkazy vyplní čtyři slovní rozkazy na otázku „Co děláš?“ jmenuje činnosti na obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> 18 měsíců 2 roky 3 roky

VÝVOJOVÁ DATA- BATOLE

KRŠEK, PAVEL, ZÁKLADY DĚTSKÉ NEUROLOGIE, GALÉN, 2021, ISBN 978-80-7492-510-8, STR. 17, TAB.12

PMR

- Opoždění motorického vývoje
- Opoždění psychického vývoje
- poruchy kognitivní
- poruchy vývoje řeči
- poruchy sociální a emoční
- Lehká, středně těžká, těžká mentální retardace
- Sdruženo s hybnou poruchou – neurovývojové opoždění hybné poruchy

LEHKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ 50-69bb , mentální věk 9-12 let
- Obtíže zřetelné až v předškolním- školním věku
- Omezená slovní zásoba, slabší porozumění
- Vážné abstrakce , logické usuzování
- Snížená flexibilita myšlení
- Osnovy praktické školy
- soběstační

A silhouette of a person standing on a mountain peak, celebrating with their arms raised. The background shows a cloudy sky and a red vertical bar on the left side of the image.

STŘEDNÍ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ 35-49bb, mentální věk 6-9 let
- Zřetelná od kojeneckého věku
- Opoždění vývoje řeči, chápání a užívání řeči
silně omezená slovní zásoba
- Funkční základní komunikace
- Emoční labilita, hybné poruchy
- Speciální ZŠ, základy čtení, psaní, počty
- Jen základní sebeobsluha, pomoc, dohled
- Nekvalifikovaná manuální práce s dohledem

TĚŽKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ 20-34bb, mentální věk 3-6 let
- Kombinované postižení- motoriky nebo smyslové
- Organické poškození mozku nebo abnormní vývoj
- Řeč – jednotlivá slova , nebo žádná
- Speciální ZŠ
- Sebeobsluha závislá na opatrovníkovi , afektivní labilita, neklid, agresivita nebo nezáměr o podněty

HLUBOKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ méně než 20bb, ment. věk do 3 let
- Těžká motorická omezení až imobilita
- Smyslová postižení, inkontinence
- Komunikace – nonverbální vyjadřování libosti či nelibosti
- Stereotypní automatické pohyby, automutilace
- Zcela odkázáni na opatrovníka
- Rehabilitační třída spec. školy

PMR- ETIOLOGIE

- Abnormality morfologie a vývoje CNS , chromozomální vady
- [M. Down, Prader- Willi, sy fragilního X chromozomu, TS]
- Perinatální asfyxie, hypoxická encefalopatie
- Metabolické vady, degenerativní choroby
- [mukopolysacharidosa, hypotyreosa, hyperamonemie...]
- Poruchy výživy
- Sekundárně -abusus drog, schizofrenie, epilepsie
- Endokrinní poruchy [hypotyreosa, adrenoleukodystrofie]
- Expanzivní procesy [tuberosní sklerosa, hydrocefalus]
- Neznámé příčiny

DALŠÍ NEUROVÝVOJOVÉ PORUCHY

- DMO [dětská mozková obrna]
- PAS [poruchy autistického spektra]
- Poruchy vývoje řeči – vývojové dysfázie, afázie
- SPU [spec. porucha učení], dyspraxie , ADHD
- Věkově vázané epilepsie a encefalopatie

VYŠETŘENÍ

- Anamnéza
- Klinické vyšetření
- Laboratorní vyšetření
- Funkční vyšetření – EEG, VEP, BAEP, SEP, MEP
- V-EEG, spánkové EEG
- Zobrazení CNS – sonografie, MR
- Genetické vyšetření, metabolické vyšetření
- Psycholog, psychiatr, logoped, spec. pedagog, ORL lékař

LÉČBA

- Podrobná diagnostika
- Kauzální léčba
- symptomatická léčba
- léčba epilepsie, psychiatrických chorob, metabolických poruch
- operace vývojových vad , epileptochirurgie
- Psychologicko-psychiatrická , speciálně pedagogická podpora
- Sociální podpora , školní zařazení
- Rehabilitace

